

Tallózás a nagyvilágban

ÚJ ANGOL REKORDOK A LEVEGŐBEN — (RUE/C/UT ÉPÍTETEK A FRANCIÁK — MERENYLET A SZERB KIRÁLY ELLEN — ERDÉLYRE IS ÁTTERJEDT A RUMÁN ZAVARGÁS

AFRIKA északkeleti részén — ismét vér folyt. A Rudolf től keletre az egyik délabbasznai törzs tagjai betörték a Kenya területre és az ottlakó Gallatörzs 150 tagját megölték, több bennszülöttet elhurcoltak, elpusztították a falvakat és elhajtották a jószágokat. A támadók puskákkal voltak felfegyverezve, az áldozatoknak csak lándzsák voltak.

ANGLIA ismét a levegő hőseit ünnepli. Két angol pilóta ugyanis megdöntötte a távolsági világrekordot, amikor London mellől Afrika legdélibb városába, Capetownba repült és leszállás nélkül 5,411 mérföldet tett meg 57 és félóra alatt. Ezzel egyidőben a tavaly Kanadában repülő Mollison pilóta kapitány a szintén afrikai Senegalból 18 óra alatt Brazíliába érkezett az Atlanti Óceán felett. Ugyancsak nagy érdeklődést keltett Unwins repülő legújabb magassági rekordja, 43, 976 láb, azaz több mint nyolc mérföld.

BULGÁRIA és a Vatikán között újabb ismét kikötődött a helyzet, miután a pápa kifogásolta, hogy a királyi pár újszülött leánygyermekét görögkeleti szertartás szerint keresztelték meg és ezzel megszegték a Rómának adott ígéretet. Amikor ugyanis Boris bulgár király az olasz királyi család legfiatalabb leányát elvette, a pápa csakis azon kikötés alatt egyezett bele a házasságba, hogy a leánygyermeknek anyjuk vallását követik.

COLUMBIA délamériai köztársaságban a lakosság valóságos éheznek. A munkabérek olyan alacsonyak, hogy a legszörnyebb megélhetést sem biztosítják. Az állam a telepéseket nem támogatja s a lakosság a pénzkeresésnek legfantasztikusabb módját eszeli ki. A világválság mellett a Peruvál folytatott háború is nagyrészt hozzájárult a nyomorúságos helyzet feloldozásához.

FRANCIAORSZÁG megépítette a világ legnagyobb ágyúját, amelynek lövedék-átmérője 20 inch, súlya 45 tonna, csövén hossza 30 láb, 3000 font súlyú lövedékeket 15 mérföld távolságra lő. Az ágyú 265 tonna súlyú vasúti kocsihoz való szerelve. Az új óriási ágyút valószínűleg a földközti-tengeri Alpesek körül fogják felállítani, miután a rajnai határon nem találva lövedékeiket méltó célpontot. Az eddigi legnagyobb ágyúk a "Furious" angol csatahajó és a "Lord Clive" monitor ágyúi voltak.

HOLLANDIA gyarmatvilágának órei a tengerészek között már hetek óta lázadás keltett Jáva-szigetén. Végül is a "De Zeven Provinciën" nevű páncélos cirkáló legénysége börtönbe vetette a tisztokat és maga vette kezébe a hajó parancsnokságát. Hágából, Hollandia fővárosából utasították a jávai hadikikötő parancsnokát, hogy a rendelkezésére álló hajóhaddal induljon a Sumatra felé menekülő lázadók elfogására. A zendülők az első ágyulövésre megadták magukat.

JUGOSZLÁVIA királyi ellen a laputósított távirati irodák jelentése szerint állítólag merényletet tervezett hat macedón, akiket az utolsó pillanatban sikerült a testőrségnek ártalmatlanná tennie. Horvátországban is napról-napra erősödik a szerb-ellenes hangulat, különösen mióta három vezető horvát

politikus száműzött a belgrádi kormány.

KINA fővárosából, a régebben Peking néven ismert Pekingből a madzsuri határtól távolabb eső Nankingba szállították a felbecsülhetetlen értékű, több ezer éves műkincseket, miután a japánok közeli betöréséről tartanak. Az egész országban igen kétségbeesett a hangulat egyrészt a japánok támadása, másrészt pedig az országot teljesen tönkretévő kommunista fosztogató-bandák garázdálkodása miatt. Emellett éhínség és ragályos betegségek pusztítanak mindenfelé, élelem viszont alig kapható, orvos pedig csak minden 200 ezer emberre esik.

LENGYELORSZÁG napról-napra jobban retteg Hitler uralmának megerősödésétől, hiszen ez a németek által lakott területek elvesztését jelentené. Pilsudski katonai diktátor állítólag Jan Paderewskit, a világ hírhű zongoraművészt szeretné megnevezni miniszterelnöknek, miáltal reméli, hogy Németországgal sikerül a kiegyezés. A jelenleg 72 éves Paderewski a háború után már vezette Lengyelország államügyeit, de a katonai párt okvetetlenkedése folytán alig egy éves miniszterelnöksége után lemondott.

LUXEMBURG, a Belgium mellett kis ország fejeztében felakasztotta magát egy Constantinov nevű bolgár fegyenc, aki cellája falán igen érdekes, vésett felírást hagyott hátra ezzel a szöveggel: "Mi robbantottuk fel 1925-ben a szófiai Kralj-székesegyházat". A rendőrség azt hiszi, hogy az öngyilkos fegyenc egyike volt azoknak a merénylőknek, akik 1925-ben pokolgépekkel felrobbantották a szófiai katedrális. Mint emlíkeztünk, a hatalmas székesegyház teteje beomlott s 140 ember vesztette életét. A sebesültek száma több mint 200 volt.

NÉMETORSZÁG lázasan készül, a március 5-iki képviselőválasztásokra, amikor is Hitler többséget szeretne biztosítani magának a parlamentben. Hindenburg elnök és bizalmasai mindent elkövetnek, hogy a hadsereget távol tartsák a politikától és a szélsőségektől megkíméljék az országot.

OLASZORSZÁGBAN több mint 130 ezer külföldi él, akik közül 21 ezer az elmúlt tíz év folyamán telepedett meg az örmög naposított Apennini-félszigeten. Mindaddig Olaszország aránylag alig érezte meg a gazdasági válságot, sőt bizonyos fellendülést is tudott felmutatni; újabbak azonban ott is általános takarékoskásra való törekvés jellemzi az életet.

RUMÁNIÁBAN futótűzként terjed a forrongás, annak ellenére, hogy a legkisebb rendzavarásért golyó jár. Az eddigi rablogatás minden elképzelhető borzalmát is meghaladta az a fejtelenség, ami az ország közigazgatását az elmúlt hetek óta jellemzi. Újabb Erdélyben is több helyütt fordult elő zavargás, Rumániában pedig teljes a felfordulás. Mária anyakirályné a vészírrre kibékült fiával és Bukarestbe szökött, hogy "jótanácsot" szolgált.

SPANYOLORSZÁG annak ellenére, hogy a köztársasági kormány eleinte békét hirdetett, szintén lázasan fegyverkezik. Legújabbban már tengeri hadere

jét is a legmodernebb harci eszközökkel akarja kibővíteni és többek között egy 12 ezer tonnás repülőgép-ágyahajót építtet.

TÖRÖKORSZÁG szigorú intézkedésekkel igyekszik megakadályozni a kábítószerek termelését és forgalombahozatalát. Tekintettel arra, hogy Törökországban igen sok mákot

is termelnek, az állam erre a mérges növényre is kiterjesztette az egyedárúságot s ezután már nemcsak az alkohol és dohány, hanem az ópium forgalombahozatala is csak a kormány legszigorúbb ellenőrzésével lehetséges. Ugyancsak meg szigorították a gyufa, a robbanószerek és töltények gyártását és piacra dobását.

Ahol a deportáltak élnek...

LELEPLEZÉS A SZÁMÜZETÉS BORZALMAIBÓL — A FRANCIA ÖRDÖG-SZIGET ÉS AZ OROSZ SZOLOVETSKI-JÉGMÉZŐK A LEGEMBELENEBBEK — INDIÁBAN ÉLNEK LEGJOBBAN A DEPORTÁLTAK

A száműzetés gondolata Angliából indult ki, ahonnan először Amerikába deportáltak a súlyosan bűntetteket: majd később, midőn "civilizáltabbak" lettek a viszonyok, az ausztráliai Botta-ny-öbölbe szállították az elítélteket. Anglia azonban már belátta azóta, hogy rablogókkal sokkal aligha sikerülhet virágzó gyarmatok létesítése. Mostanában így már teljesen kiment a divatból, hogy angol alattvalókat börtönbe szállítsanak az elítélteket. Anglia azonban már belátta azóta, hogy rablogókkal sokkal aligha sikerülhet virágzó gyarmatok létesítése. Mostanában így már teljesen kiment a divatból, hogy angol alattvalókat börtönbe szállítsanak az elítélteket.

Anglia különben Uj-Kaledóniában érzi legjobban a veszélyes rablók maradványait a garázdálkodását, mert jöhetnek 1894 óta újabb sötétjéket nem tettek ott partra, a különben hallatlanul gazdag gyarmat még most sem tud zöld ágra vergődni — éppen lakosságának megbízhatatlansága miatt. Ugyanígy szomorú tapasztalatokat szerzett Franciaország is Uj-Guineában, ahol a fehérbőrű ember végleg elrontotta a tükörlényt, mert a bennszülöttek minden sápadt-arcut csalónak és megvesztegethetőnek tartanak. Spanyolország az afrikai sivatagokba, meg néhány egészségtelen gyarmatának dzsungeljeibe deportálta a forradalmárokat. Itália a fascizmus ellenségeit a Lipari szigetekre száműzte, míg Mexikó aszerint, hogy milyen politikai párt van uralmon, néhány közelében fekvő szigetre szokta összehúzni a neki kellemetlen meggyőződésű embereket.

A francia deportáltak a Guyana mellett ugynevezett Ördög-szigeten áthatolhatatlan malária- és skorpiójárta dzsungel közepe, mérges kigyók özönte berkeiben várják pusztulásukat. Betegség, éhség gyötri a szerencsétleneket és majdnem teljesen kizárt, hogy valaki is megmenekülhessen a táborokból, mert a bennszülöttek vérdíjat kapnak a menekültek koponyájáért. Mocár, öserdő, tenger, ezzel kell megküzdenie minden menekülőnek.

Hatvan esztendő óta, hogy ezt a száműzött tábor alapították eddig mindössze nyolcvanhatan menekültek meg és háromezernégy százán pusztultak el. A franciáknak terve, hogy ezekkel a deportáltakkal gyarmatosítsanak az Ördög-szigeten sem sikerült, mert a lehetetlen éghajlati viszonyok feler ember előtt elzárják a fel tudatos munka lehetőségét. Mégis reggeli félhathat esti felhag nap-nap után, közben egyenlő étkezéssel folyik az állati munka. De ez az emberanyag, amely oda kerül, teljesen alkalmatlan komoly munka végzésére.

Más a helyzet a Bengáli-öbölben fekvő Andaman-szigeten, ahova Anglia szállítja az Indiából száműzötteket! Itt egészen emberséges körülmények között foglalkoztatják a rabokat. Csinos, modern házakban laknak, melyeket kertek vesznek körül és gazdag ültetvények hozama fedezi a rabok szükségleteit. Még a vadászatot is megengedik és ha nő kerül a száműzött-táborba, akkor az rendes házasságot is élhet, sőt gyermekei szabad angol állampolgárok lesznek.

Az angol gondolat, hogy minden emberben van valami jó is, fölényes igazolást nyert ezekben a fogolytáborokban. Olyan rabok is akadnak, akik nemcsak házuk táját tartják rendben — mert erre az ő is vigyáz — de szobájukat egészen családdian rendezik be és volt arra már eset, hogy rablogókkal férj és feleség-példás családi bőségben éltek le éltüknek utolsó napjait. Az angol hatóságok nyolc elefántot is bocsátanak egy-egy tábor rendelkezésére és a türelmes óriási emlécsők, mint kezes csacsik szolgálják ki a hozzájuk jó száműzötteket.

Míg a nyugati nagy államok az egyenlítő gyilkos klmájában sorvasztják a bűnösöket, addig a szovjet az Északi-sark fagyos légkörével itéleti halálra a számára kellemetlen elemeket. Főnt a jégmezők sivar csendjében a Szolovetski-szigeteken — egy angol utazó állítása szerint — most is több mint

Köz-gazdaság
IPAR, KERESKEDELEM,
ARU- ÉS ÉRTÉK-TÖZSDE,
PÉNZPIAC, VÁMPOLITIKA

A VILÁGPIACRÓL a mai napon a következő jellemző hírek futottak be:

A brazilai kormány elhatározta, hogy 1933-ban a mai kávéárak felét, 15-16 millió zsák kávé megsemmisít. A kávé értéke 1 és félmilliárd frank.

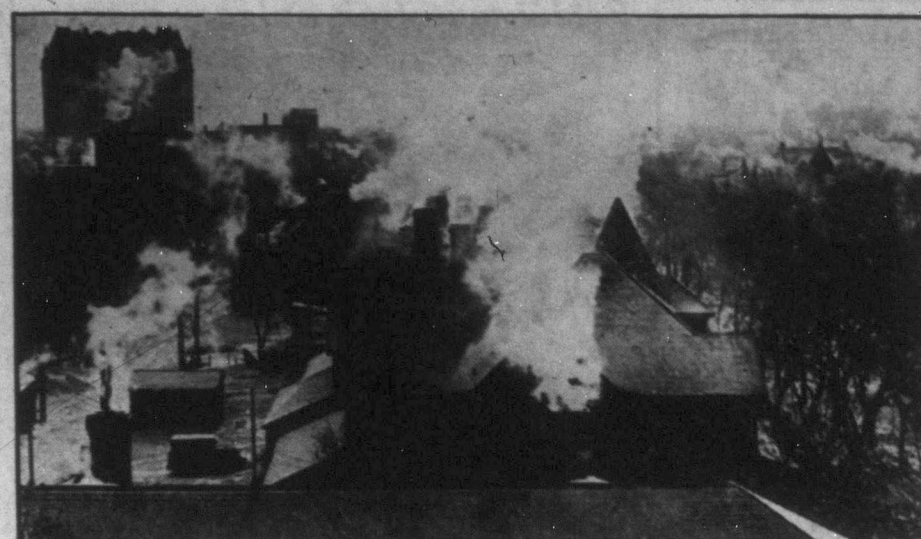
Ausztráliában az utóbbi hónapokban levágtak és eladtak 800 ezer juhot, hogy a juhús és gyapjú óriási áresését ellensúlyozzák.

A bretagnei halászhalk egy félmillió kifogott heringet ismét visszadobtak a tengerbe, mert ez a hal-féle teljesen elérte a léte.

A londoni műkereskedők szövetsége megsemmisített 100000 darab Viktoria korabeli rézkarot, melyeknek értéke egymillió font volt. Ezzel akarják a képek óriási áresését ellensúlyozni.

AZ IPARI termelésről szóló jelentés adatai szerint az ipartermelés száma Magyarországon 1931-ben 3442 volt. Az átlagos munkáslétszám 195.478, munkabérek címén 1931-ben 353.8 millió pengőt fizetett ki a gyártóipar. A gyártott összes iparcikkek értéke 1931-ben 2.053.528 000 pengő. 1932 év első felében a belföldi ipar szén- és kőszén-fogyasztása havi átlagban 2 millió mázsát tett ki. A nyerspálmó behozatala az év első három negyedében az előző évhöz képest 99.193 métermázsáról 120.803 métermázsára növekedett. A textiliparban munkanélküli egyáltalában nincs.

TAKARÉKOSKODNI avagy költségek? — ezt a kérdést vitatta az angol rádióban Anglia két híres közgazdásza, Josiah Stamp és Marynard Keynes. Keynes a költségek mellett foglalt állást, kifejtette, hogy aki

"WINNIPEG FÜT" — ezt a címet adhatnánk a fenti fényképnek, mely a préri fővárosának füstölő kéményeit mutatja be. Sajnos csak a gyárkémények nem ontották a múlt héten sem a füstöt Nyugatkanada legnagyobb városában; a lakóházakban viszont még az utolsó deszkakarbort s a szemétről összeszedett elhasznált autógumikat is feltűztették, amidőn az 50 fokot megközelítette a hideg s a Hudsons Bay fölött gyilkos lehelletet hozott a szél.

(Winnipeg Tribune' felvétele)

TUDOMÁNY

A CSENDES ÓCEÁN legmélyebb pontját állapította meg

hosszas kutatás után az Egyesült Államok tengerkutató intézetének legújabb kimutatása. Eszerint a Csendes Óceán fenekének legmélyebb pontját nemrég fedezték fel a Fülöp-szigetek közelében, Mindanao mellett. Az óriási tengeri szakadék mélysége majdnem 8 mérföld.

NEGYEZERÉVES kenyeret találtak a németországi Schmirtenau közpénzhatárában. Összesen 88 kökorszákbeli sirt bontottak ki, amelyekben 129 da-

rab agyagedényt, 13 bronztárgyat, 9 kőszerszámot és 6 borostyán-holmit találtak. A sírok körülbelül 4000 évesek. Kiderült, hogy az agyagedényekben többek között buzát is fel fedeztek, amely teljesen sértetlen állapotban maradt meg. Találtak továbbá keményített búzakenyert, gyümölcsmaradványokat, valamint mogorót. Külön érdekessége a buzamaradványnak, hogy 400 éves üszöknymokat is sikerült felfedezni.

CSAVARNÉLKÜLI hajót jegyeztek be a livornói kikötőben a hajóregiszterbe. Ez az első motoros hajó, amely nem csavarral furja előre magát, hanem a tengerből kiemelt vizet a hajón levő hátsó nyíláson rakétaszertűen nyomja ki, miáltal a hajó nagy sebességgel halad előre. Hasonló megoldással már évek óta kísérleteztek, de eddig sehol sem sikerült a kísérletnek tuljutni. Az olasz tervezési motorhajó több jól sikerült utat tett meg.

Szinte emberileg elviselhetetlen fagyban vették fel a küzdelmet a tüztől a veszedelemesen elharapódzó lángokkal, midőn Saskatchewan Tisdale városában kigyulladt az ottani szálloda. Ugyiszintén óriási erőfeszítéseket tettek a múlt héten előforduló két nagyobb winniepei tűz megfékezésére is. Sajnos Tisdaleben nyolc emberélet odaveszett a szálloda égésekor, hatan pedig súlyosabb égési sebekeket szenvedtek s nem lehetetlen, hogy még eggyel megnő a halálos áldozatok száma. (Southam Press felv)